

A2.26 trasporto sostenibile

- Parla dei tuoi spostamenti quotidiani.
- Discuti vari tipi di trasporto.

L'ambiente	<i>(środowisko)</i>	L'auto elettrica	<i>(samochód elektryczny)</i>
L'inquinamento	<i>(zanieczyszczenie (środowiska))</i>	Ecologico	<i>(ekologiczny)</i>
La zona verde	<i>(teren zielony)</i>	Sostenibile	<i>(zrównoważony)</i>
La bicicletta	<i>(rower)</i>	Riutilizzabile	<i>(wielokrotnego użytku)</i>
La pista ciclabile	<i>(ścieżka rowerowa)</i>	Il consiglio	<i>(rada, porada)</i>
Il ciclista	<i>(rowerzysta)</i>	Viaggiare con il treno	<i>(podróżować pociągiem)</i>
Il traffico	<i>(ruch drogowy)</i>	Evitare	<i>(uniknąć, unikać)</i>
Il trasporto pubblico	<i>(transport publiczny)</i>		

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst. (QR: Audio)

A Pisa c'è un'app che premia chi usa mezzi **non inquinanti** e i **mezzi pubblici**. Cinzia usa la **bicicletta**, prende il treno, fa *qualche* tratto a piedi e usa l'autobus per accumulare punti. Chi usa la bici può anche trovare posti per parcheggiare e mettere un sensore contro i furti. Il progetto è finanziato anche dall'Unione Europea. In città, però, *troppi* cittadini non usano il **trasporto pubblico**.

*W Pizie jest aplikacja, która nagradza tych, którzy korzystają z **ekologicznych** środków transportu oraz z **transportu publicznego**. Cinzia jeździ na **rowerze**, jeździ pociągiem, idzie jakiś odcinek pieszo i jeździ autobusem, aby zbierać punkty. Osoby jeżdżące rowerem mogą też znaleźć miejsca do parkowania i zamontować czujnik zabezpieczający przed kradzieżą. Projekt jest finansowany również przez Unię Europejską. W mieście jednak zbyt wielu mieszkańców nie korzysta z **transportu publicznego**.*

1. Che cosa succede a Pisa a chi usa mezzi pubblici o non inquinanti?
 - a. Paga un biglietto più caro.
 - b. Riceve premi con un'app.
 - c. Deve registrare la bici al Comune.
 - d. Può guidare gratis in centro.
2. Come può Chiara trovare un posto dove parcheggiare la bicicletta?
 - a. Con l'app "Save My Bike".
 - b. Con un biglietto speciale del treno.
 - c. Chiedendo al conducente dell'autobus.
 - d. Con una tessera della biblioteca.

1-b 2-a

2. Gramatyka: Przymiotniki nieokreślone: 'ogni', 'qualche', 'troppo', itd...

Ten typ przymiotników wskazuje na ilości ogólne (nieprecyzyjne).

1. "Ogni" jest zawsze w liczbie pojedynczej i oznacza całość.
2. "Troppo" wskazuje na nadmiar.
3. "Qualche" i "alcuni" wskazują na ilość średnią/małą.
4. "Altro" wskazuje na dodatkową ilość w stosunku do tej już obecnej.
5. Wszystkie te przymiotniki, oprócz "ogni" i "qualche", dostosowują się do rodzaju i liczby rzeczownika.

Aggettivo (Przymiotnik)	Esempio (Przykład)
Ogni (każdy)	Uso ogni giorno la bici (Używam roweru codziennie)
Qualche (kilka / parę)	Prendo qualche autobus (Jadę kilkoma autobusami)
Troppo (za dużo)	C'è troppa gente (Jest za dużo ludzi) Ci sono troppi veicoli (Jest za dużo pojazdów)
Altro (inny / kolejny)	Prendo un altro treno (Biorę kolejny pociąg) Uso un' altra bici (Używam innego roweru)
Alcuni (niektórzy / kilku)	Ho visto alcuni ciclisti (Widziałem kilku rowerzystów) Ci sono alcune zone verdi (Są jakieś / pewne zielone strefy)

"Alcuno" w liczbie pojedynczej jest synonimem „nessuno”.

Przykład: "non ho alcuna voglia di prendere l'autobus" = "non ho nessuna voglia di prendere l'autobus".

1. _____ mattina vengo in ufficio in treno per evitare il traffico. (Każdego ranka przyjeżdżam do biura pociągiem, żeby uniknąć korków.)
a. Ogni b. Ogni le c. Ogni i d. Tutti
2. Oggi prendo _____ autobus e poi arrivo in ufficio con la metro. (Dziś jadę jakimś autobusem, a potem docieram do biura metrem.)
a. alcune b. qualche gli c. qualche d. qualchi

1. Ogni 2. qualche

Przepisz zwroty (QR: AI+)

1. (Ogni) Vado in ufficio tutti i giorni in bici.

(Jeżdżę do biura każdego dnia na rowerze.)
2. (Qualche) A volte prendo due o tre autobus per arrivare in centro.

(Czasami jadę kilkoma autobusami, żeby dotrzeć do centrum.)

3. (Troppo) In metro c'è molta gente e non si respira bene.

(W metrze jest za dużo ludzi i nie da się dobrze oddychać.)

1. Vado in ufficio ogni giorno in bici. **2.** A volte prendo qualche autobus per arrivare in centro. **3.** In metro c'è troppa gente e non si respira bene.

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązonym znaczeniu.

a. il trasporto pubblico	1. autobus e metro
b. l'inquinamento	2. la strada per le bici
c. la pista ciclabile	3. aria inquinata
d. troppo traffico	4. molte auto in strada

a-1 b-3 c-2 d-4

2. Komunikat firmowy: jak dotrzeć do biura w sposób zrównoważony

(QR: Audio)

Wypełnij luki: trasporto pubblico, Ogni, viaggiare con il treno, inquinamento, zona verde, traffico

Da lunedì la nostra sede di Milano si trova nella (1) _____ : in alcune fasce orarie l'ingresso in auto è limitato e il (2) _____ è spesso intenso. Per ridurre l' (3) _____ e arrivare puntuali, l'azienda consiglia di usare il (4) _____ o di (5) _____ fino a Porta Garibaldi. (6) _____ dipendente può lasciare la bicicletta nel cortile interno: c'è una pista ciclabile vicino all'ingresso e una piccola area per i ciclisti. Se venite in auto elettrica, ci sono alcune colonnine, ma i posti sono pochi. Per evitare ritardi, scegliete qualche alternativa e partite un po' prima.

*Od poniedziałku nasza siedziba w Mediolanie znajduje się w **strefie zielonej** : w niektórych godzinach wjazd samochodem jest ograniczony, a ruch bywa często intensywny. Aby zmniejszyć zanieczyszczenie i przychodzić punktualnie, firma zaleca korzystanie z transportu publicznego lub podróż pociągiem do Porta Garibaldi.*

Każdy pracownik może zostawić rower na wewnętrznym dziedzińcu: przy wejściu jest ścieżka rowerowa i niewielka strefa dla rowerzystów. Jeśli przyjeżdżacie autem elektrycznym, dostępne są kilka stacji ładowania, ale miejsc jest niewiele. Aby uniknąć opóźnień, wybierzcie jakieś alternatywy i wyjedźcie trochę wcześniej.

(1) zona verde, (2) traffico, (3) inquinamento, (4) trasporto pubblico, (5) viaggiare con il treno, (6) Ogni

1. Come andrai in ufficio di solito e quali soluzioni puoi usare per evitare il traffico e ridurre l'impatto sull'ambiente? Spiega brevemente.

3. Posłuchaj fragmentu audio i wybierz poprawną odpowiedź. (QR: Audio)

	Prawda	Fałsz
1. Ha deciso di cambiare i suoi spostamenti per ridurre l'impatto sull'ambiente.	☐	☐
2. Ora va in ufficio in auto quasi tutti i giorni perché è più veloce del trasporto pubblico.	☐	☐
3. Quando deve andare dai clienti, a volte sceglie il treno.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

- Quando vivo a Milano, _____ il traffico prendendo ogni giorno la metropolitana. *(Kiedy mieszkałem w Mediolanie, omijałem korki, codziennie jeżdżąc metrem.)*
a. ho evitato b. evitavo c. evito d. evitavi
- Da studente, _____ l'auto perché c'era troppo inquinamento e troppa gente in centro. *(Jako student unikaliśmy samochodu, ponieważ było zbyt duże zanieczyszczenie i zbyt dużo ludzi w centrum.)*
a. evitammo b. evitavamo di c. evitavamo d. evitavate
- Quando lavoravi in ufficio, _____ qualche autobus nelle ore di punta e andavi in bici. *(Kiedy pracowałeś w biurze, unikałeś niektórych autobusów w godzinach szczytu i jeździłeś na rowerze.)*
a. eviti b. evitasti c. evitava d. evitavi

1. evitavo 2. evitavamo 3. evitavi

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

Consiglio per andare in ufficio

Giulia (collega): *Marco, posso chiederti un consiglio? In macchina ci metto un sacco, tra traffico e inquinamento.*
(Marco, mogę prosić cię o radę? Samochodem zajmuje mi to bardzo dużo czasu, między korkami a zanieczyszczeniem.)

Marco (collega): *Certo. Se abiti vicino alla zona verde, potresti venire in bicicletta: c'è anche la pista ciclabile fino in centro.*
(Pewnie. Jeśli mieszkasz blisko zielonej strefy, możesz przyjeżdżać na rowerze — jest też ścieżka rowerowa aż do centrum.)

Giulia (collega): *Sì, ma ho un po' di paura: ci sono tanti ciclisti e io non sono pratica.*
(Tak, ale trochę się boję: jest dużo rowerzystów, a ja nie mam wpraw.)

Marco (collega): *Allora evita l'ora di punta i primi giorni, oppure fai un pezzo con il trasporto pubblico e il resto a piedi.*
(W takim razie na początku unikaj godzin szczytu, albo jedź część trasy transportem publicznym, a resztę przejdź pieszo.)

Giulia (collega): *Buona idea, così è più ecologico e sostenibile. Domani ci provo.*
(Dobry pomysł — tak będzie bardziej ekologicznie i zrównoważenie. Jutro spróbuję.)

- Perché Giulia vuole cambiare mezzo di trasporto?
-

6. Mówienie (QR: AI+)

Di solito prendo i mezzi pubblici o la bicicletta... / Ogni giorno cerco di evitare l'auto perché... / A volte uso il treno o l'auto elettrica, ma solo per...

1. Come vai di solito al lavoro o a lezione in città? Perché preferisci questo mezzo di trasporto?

2. Quando c'è troppo traffico o inquinamento, cosa fai per muoverti in modo più sostenibile? Puoi fare un esempio concreto.

7. Pisanie: Email (QR: AI+)

Oggetto: Domani: come arrivi in ufficio?

Ciao, sono Giulia. Domani ho una riunione alle **9:00** in sede, ma temo **troppo traffico** se vengo in auto. Tu come vieni di solito? Io penso di prendere **il trasporto pubblico**, però non so quale linea è più comoda dalla zona della stazione. Se vuoi, possiamo arrivare insieme e prendere un caffè prima.

Grazie!
Giulia

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Di solito vengo in ufficio con... ma domani... / Possiamo prendere insieme... / Preferisco evitare... / Secondo me è più comodo/ecologico... perché...*

Ważne czasowniki

Evitare (unikać)

	Imperfetto
io	evitavo
tu	evitavi
lui/lei	evitava
noi	evitavamo
voi	evitavate
loro	evitavano